

PRAKTIILISED ENERGIASÄÄSTUSOOVITUSED

Väikesed muudatused igapäevastes harjumustes võivad aidata vähendada energiatarbimist, alandada energiakulusid ning parandada sisekliimat ja elamismugavust. Allpool toodud soovitused sobivad kasutamiseks enamikes majapidamistes.

► Küte, õhuvahetus ja sisekliima

☐ toatemperatuuri alandamine ja ülekütmise vältimine

Kui küttesüsteem võimaldab reguleerimist, võib ka väike temperatuuri alandamine aidata vähendada küttekulu (u 5–10% ühe kraadi kohta). Termostaatide kasutamine aitab hoida ühtlast temperatuuri.

☐ radiaatorite vaba õhuvoolu tagamine

Mööbel, kardinad või radiaatorikatted võivad takistada soojuse levikut ja suurendada küttekulu.

☐ ventilatsiooni või soojuspumba filtrite regulaarne puhastamine

Puhas filter parandab õhuvahetust ja aitab seadmel tõhusamalt töötada, hoides kokku energiat.

☐ elektriboileri veetemperatuuri mõistlik seadistamine

Soovitav on hoida boileri temperatuur vahemikus 55–60 °C, mis aitab piirata energiakulu ja katlakivi teket; temperatuur alla 55 °C ei ole soovitatav võimaliku Legionella riski tõttu.

☐ elektriboileri regulaarne hooldus

Puhas ja hooldatud boiler töötab tõhusamalt ja kestab kauem.

☐ lühike ja intensiivne tuulutamine vajaduse korral

Tuulutades on tõhusam avada aken lühiajaliselt täielikult kui hoida seda pikalt praakil; piisab 5–10 minutist, et vahetuks õhk, kuid ei jahtuks seinad ja mööbel. Toimiva mehaanilise ventilatsiooniga eluruumides ei tohiks aknatuulutus olla vajalik – värske filtreeritud õhk jõuab ruumi ventilatsiooni kaudu.

☐ kardinade ja varjestuse kasutamine temperatuuri reguleerimiseks

Kardinad aitavad hoida talvel soojust toas; suvel vähendada ruumide ülekuumenemist – eriti tõhus on välis-varjestus, kui see on võimalik. Suvel on ruumide jahutamiseks tõhusam tuulutada jahedamal ajal, eelkõige öösel.

► Elektriseadmed ja elektritarbimise juhtimine

☐ elektripaketi ja võrgulepingu sobivuse ülevaatamine

Lepingu tingimused võivad mõjutada elektriarve suurust ka siis, kui tarbitud kWh hulk ei muutu.

☐ elektritarbimise teadlik ajastamine

Eelkõige suurema energiakuluga seadmete kasutamine ajastamine vähendab elektriarvet.

☐ energiatõhusate seadmete, sh valgustite kasutamine

Energiatõhusad ehk parema energiaklassiga seadmed tarbivad vähem elektrit - uue seadme valimisel tasub jälgida energiamärgist. LED-valgustid on säästlikumad ja kestavad kauem.

☐ seadmete ja valgustuse väljalülitamine kui neid ei kasutata

Seadmete väljalülitamine ooterežiimi asemel aitab vähendada elektrikulu - eriti vanemad seadmed võivad tarbida nõ ooterežiimil oodatust rohkem. Valgust ei ole vaja ruumis, kus parasjagu ei viibita. Väljalülitamist võib lihtsustada lülitiga pikendusjuhtme kasutamine.

☐ ekraani heleduse ja energiasäästurežiimi kasutamine

Energiasäästurežiimi kasutamine ja mõõdukas ekraani heledus aitavad vähendada elektrikulu. Üldjuhul tarbivad suurema ekraaniga seadmed rohkem energiat kui väiksema ekraaniga seadmed.

► Köök ja toiduvalmistamine

☐ nõudepesumasina kasutamine täislaetuna

Täis masin ja madalama temperatuuriga programm aitavad vähendada vee- ja energiakulu.

☐ sobiva poti ja panni (sh kaane) kasutamine toiduvalmistamisel

Pliidiplaadile sobiva suurusega nõud ja kaante kasutamine aitavad toidul kiiremini valmida ning vähendavad energiakulu.

☐ vee keetmine vajalikus koguses ja temperatuurini - eelistatult veekeedukannuga

Veekeedukann on üldjuhul energiatõhusam kui pliit; soovitatav on keeta ainult vajalik kogus vett. Alati ei pea laskma veel keemiseni kuumeneda. Uut veekeetjat soetades võib kaaluda temperatuuri reguleerimise võimalust, sest alati ei ole vaja vett keemiseni kuumutada

☐ ahju-pliidi jääksoojuse kasutamine sobivatel juhtudel

Mõne roa puhul võib ahju lülitada välja veidi enne küpsetusaja lõppu ja kasutada jääksoojust.

► Külmkapp ja sügavkülmik

☐ külmkapi mõistlik temperatuuriseade

Külmkapi optimaalne temperatuur on umbes 4–5 °C; liiga külm seadistus suurendab energiakulu.

☐ külmkapi paigutamine eemale soojusallikatest

Külmkapp töötab tõhusamalt, kui see ei asu pliidi, ahju või otsese päikese käes. Soojusallikate läheduses peab külmkapp sagedamini jahutama ja kasvab energiakulu.

☐ külmiku ja sügavkülmiku sulatamine vajaduse korral

Jää teke suurendab energiakulu; No Frost tehnoloogiaga külmikud ja sügavkülmikud sulatavad jää automaatselt ega vaja käsitsi sulatamist.

☐ sooja toidu jahtumine enne külmkapi panekut

Soe toit tõstab külmikus temperatuuri ja suurendab energiakulu.

☐ külmkapi ukse harv ja lühike avamine

Harvem ja lühem avamine aitab hoida külmkapi temperatuuri stabiilsena.

► Pesu ja kuivatamine

☐ pesu pesemine madalamal temperatuuril

Enamasti piisab pesu pesemiseks temperatuurist 30–40 °C. Madalam temperatuur hoiab kokku energiat ja vähendab katlakivi teket; seadme kasutusjuhendist leiab sageli infot programmide energiakulu kohta.

☐ pesumasina kasutamine täislaetuna

Mõistlikult täis masin kasutab energiat ja vett tõhusamalt.

☐ säästu- või lühiprogrammide kasutamine

Need programmid on loodud väiksema energia- ja veekulu jaoks.

☐ pesu kuivatamine nõõril või restil sobivates tingimustes

Õhu käes kuivatamine ei vaja lisaenergiat; toas kuivatamisel on oluline on piisav õhuvahetus (ventilatsioon), et vältida liigse niiskuse teket.

☐ kuivati regulaarne hooldus ja õige kasutamine

Puhas filter ja juhiste vastav täitmine aitavad lühendada kuivatusaega ja vähendada energiakulu.

► Veekasutus

☐ pesemisel veekasutuse vähendamine, vähendades voolava vee aega; dušši eelistamine vannile

Dušš kulutab üldjuhul vähem vett ja energiat kui vannikäik; ka dušši all veedetud aja vähendamine aitab kokku hoida sooja vee ja energia kulu. Veekulu kuni 10 liitrit minutis st kasutades rohkem vett lisandub sellele ka vee soojendamise kulu.

☐ lekete ja tilkumise vältimine

Tilkuv segisti või lekkiv WC võib märkamatult kulutada suure koguse vett ja energiat.

☐ kraani sulgemine juhul kui vett otseselt ei vajata

Kraani sulgemine hetkedel, kui vett ei vajata (N: hambapesu), aitab vähendada veekulu. 2 minutiga võib kuluda kuni 20 liitrit vett.

☐ veesäästlike segistite ja/või aeraatorite kasutamine

Need aitavad vähendada veekulu ilma kasutusmugavust oluliselt mõjutamata.

☐ wc loputusvee koguse mõistlik seadistamine

Loputuse vee hulka saab sageli reguleerida, et vähendada vee kasutust iga loputuse ajal. Standardseadistusega võib kuluda kuni 10 liitrit vett ühe vajutusega. Üldjuhul on piisav 6 liitrit suure loputusega ja 3 liitrit väikse loputusega.

☐ wc loputamisel vajaduspõhise nupu kasutamine

Kahe loputusnupuga süsteem võimaldab kasutada väiksemat veekogust. Väikse ja suure loputuse vahe on üldjuhul kaks või rohkem korda, näiteks 3 ja 6 liitrit.

Koostatud projekti CEESSEN-BENDER raames. WWW.CEESSEN.ORG

Projekt CEESSEN-BENDER on saanud rahastust Euroopa Liidu programmist LIFE (2021–2027) toetuslepingu nr LIFE 101120994 alusel.

Käesolevas materjalis esitatud seisukohad ja arvamused on üksnes autori(te) omad ega pruugi kajastada Euroopa Liidu ega CINEA ametlike seisukohti. Euroopa Liit ega toetuse andja ei vastuta nende eest.